

הכללית. תחילה סבל הבנק ממשברים ומי הפסדים. אך מילחמת העולם השנייה העניקה לו תנופה. כמו לכל הבנקים האחרים בארץ. באותה תקופה, ב-1942 נוסדה בארצות הברית חברת אמפל ובנק ישראל אמריקה לפיתוח התעשייה השייך לה. אלה גייסו הון באמריקה לצורך השקעות והלי וואות לתעשייה הקיבוצית ולמיפעלים האיזוריים.

בנק הפועלים רכש חברה זו, הנשלטת על ידי הון אמריקאי. במידה רבה חב בנק הפועלים את התרחבותו המהירה למעורבותו של הון זה. כאשר התחברות בין בנק לאומי ובנק הפועלים משקפת במידה רבה תחרות בין הון בריטי ודרום-אפריקאי. בבעות ובשליטתו של בנק הפועלים מצויים גם בנק זרובל, בנק הלואה וחי

יו"ר הנהלת "הפועלים" ריינר לשטר — חברי קיבוץ

סכון תל-אביב, בנק יפת וחברת ההשקעות שלו. בנק לחרושת, בנק משכנתאות לשיכון, בנק תל-אביב למשכנתאות ופיתוח, בנק למשכנתאות והשקעות בבניין, בנק צור בע"מ, תעודה חברה להנפקות, תשתית הנפקות בע"מ, ינה, בנק קונסטיטנטל וגמול — חברה להשקעות. לבנק הפועלים שליטה בהסנה לביטוח, וכמעט 50% ממניות השליטה בקונצרן כלל, ענק התעשייה הישראלית.

השם הראשון העולה על הדעת ב"הקשר זה הוא שמו של יעקוב לוינסון, בנו של גיבור ההסתדרות גרשון לוינסון. לוינסון נולד ב-1932 בתל-אביב, ו"היה חבר קיבוץ ראשונהיקרה. היום הוא יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים, חבר המועצה המייעצת של בנק ישראל, וחבר הוועדה המנהלית של חברת העובדים.

אפרים ריינר הוא יו"ר הנהלת הבנק. הוא נולד בירושלים ב-1924. היה חבר קיבוץ מישמר-העמק, את הקאריירה שלו עשה בחברת העובדים, בקונצרן כלל ובתעשיית-איזורי פיתוח.

משנה אורליקה, סמנכ"ל בנק הפועלים, נולד בישראל ב-1929. למד בגימנסיה הרצליה ובאוניברסיטת לונדון, ואת הקאריירה שלו עשה כמנהל במפעלים כלכליים של הקיבוץ המאוחד, וכמזכיר חברת העובדים ההסתדרותית.

גד גיל הוא סמנכ"ל משותף של בנק הפועלים. הוא נולד ב-1936 בישראל, את לימודיו השלים באוניברסיטת יוסטון בטקסס. גיל הוא חבר קיבוץ גבעתיים-אחור, והיה מרכז אגף הכלכלה של אי-חוד בקבוצת הקיבוצים.

עוזי ורדיזור נולד ב-1938 בחיפה. הוא סמנכ"ל בנק משכנתאות לשיכון, הש"י לבנק הפועלים, ואחראי על המערכת האספקתית של בנק הפועלים. את הקאריירה שלו עשה בבנק טפחות, בבנק כרמל, בבנק לאומי ובמישרד הפיתוח.

אליהו מרגלית נולד ב-1902 ברור סיח. היום הוא סמנכ"ל בנק קונסטיטנטל, הי מסונף לבנק הפועלים. בעבר היה סמנכ"ל

בנק יפת, בנק משכנתאות לשיכון ובנק הפועלים.

חברים אחרים בהנהלת בנק הפועלים הם הסמנכ"לים אמנון שדה וצבי עתיר, והמשינים-למנכ"ל חיים ברנר שטיין, ריצ'רד ערמון, שלמה זיו ויעקוב גבע. איתן בניאון, מנכ"ל הסנה, וכעשרים אנשים נוספים, מנהלי בנקים וחברות השייכות לבנק הפועלים, מה ויום את תרומתו למישפחת המחליטנים.

דיסקונט: הספרדים

העשירים

בנק דיסקונט נוסד ב-1935 על ידי ליאון רקנאטי, שלעזרתו באו משפחת קרסו וחסידיו העשירים. כמו הבנקים האחרים, זכה גם בנק דיסקונט בתקופת הפריחה שלו במלחמת העולם השנייה. ב-1944 רכש דיסקונט את בנק מרכנל החיפאי, ועם קום המדינה כבר היה בנק זה גדול הבנקים הפרטיים בארץ.

בעלת בנק דיסקונט היא חברת אידי בי, הנשלטת על ידי משפחת רקנאטי. באמצעות אחזקות פיננסיות לישראל, חברה אליו והחברה הישראלית למימון ולהשקעות. חברות-הבת החשובות של אידי בי הן החברה להשקעות של בנק דיסקונט, בנק דיסקונט עצמו, ופיאסי, שבאמצעותה מעורב בבנק הון אמריקאי רב.

בבעלות קבוצה זו ובשליטתה מצויים גם בנק ברקליס-דיסקונט, בנק לפיתוח ומשכנתאות לישראל, בנק מרכנל וישי ראל טרסט קומפני (ג'ויורק). רשימת הי עסקים והחברות שבנק דיסקונט שולט בהן ארוכה מאד, וכוללת כ-70 שמות. נזכיר כאן רק את העיקריים שבהם: בטח, הי פניקס וחברה לביטוח בענף הביטוח, חבית דלק וחברת אל-ים, ברינקס, חברה לנכסים ולבניין, סיינטיפיק דאטא, מיפעלי נייר ישראלים, ישקר, אלרון ואלסינס. הי בנק שותף בכלל ובבנק לפיתוח התעשייה, השולטים בחלק עצום של התעשייה הישראלית.

דני רקנאטי הוא יו"ר אידיבי, יו"ר ברקליס-דיסקונט, יו"ר מרכנל וישי החברה להשקעות. הוא נולד ב-1921 בסאלוניקי, ועלה ב-1935. הוא בעלה של מתילדה קרסו, וגר בהרצליה-פיתוח.

הארי רקנאטי נולד בסאלוניקי ב-1918, והוא חבר מועצת-המנהלים של הבנק ומנכ"ל בנק דיסקונט בינציה.

יעקוב רקנאטי הוא מנכ"ל משותף של אל-ים, נולד בסאלוניקי ב-1923 ועלה ב-1935. הוא למד באוניברסיטת מיישיגן בארצות-הברית וגר ברחוב המרגלית בחיפה.

רפאל רקנאטי הוא יו"ר ומנכ"ל אל-ים, סמנכ"ל ברקליס דיסקונט, וחבר מועצת-המנהלים בכמה מחברות-האם של קבוצת בנק דיסקונט. הוא נולד ב-1924 בסאלוניקי, עלה ב-1935 וגר בהרצליה-פיתוח.

אחד האנשים החשובים בקבוצת דיסקונט הוא בנו גינטר, שנולד ב-1919 באמסטרדם, ושעלה ב-1958. אחרי שנהל מיפעלי תעשייה ומיסחר בהולנד ובארגנטינה, גיטר הוא סו"ר ההנהלה באידיבי, ויו"ר מועצת המנהלים במיפעלי-נייר חד-רה בדלק ובבנק לפיתוח ומשכנתאות.

מנכ"ל החברה להשקעות של בנק דיסקונט הוא האלוף (מיל.) דן טולקובסקי, מי שהיה מפקד חיל-האוויר. טולקובסקי נולד ב-1921 בתל-אביב ולמד בלונדון. הוא שרת בחיל-האוויר הבריטי, וגר בצהלה.

מחליטנים חשובים אחרים בקבוצת בנק דיסקונט הם קרל רייך, מנכ"ל הי בנק לפיתוח ומשכנתאות, פליכס שיני-ער, יו"ר מועצת-המנהלים של דלק, האלוף (מיל.) בנימין פלד, מנכ"ל אלביט, אברהם אגמון מנכ"ל דלק, גינער אר-הרד, מנהל בחברה להשקעות, ועוזי גליל, מנכ"ל אלרון.

מאה אנשים, כזו היותר, נמנים עם מחליטני שלושת הבנקים הגדולים. מאה האנשים הללו — אולי יותר מכך אדם אחר, הם הקובעים את גורלן של המשק הישראלי. בתוקף תפקידיהם הם נמצאים ביצומת ההשפעה החשובה ביותר, שממנה נפרשים חוטי רשת-ענק של שליטה ובעלות, החובקת חלק עצום מן המכללה בישראל.

על מחליטנים נוספים בין הבנקאים, ועל מחליטנים בענפי-משק אחרים — בפרק הבא.

המחליטנים

מפוארת וחסכונית - "רנו 18"

מכונית שנות ה-80, המעוצבת בקווי העתיד ולפי תקני הבטיחות הקפדניים ביותר.

רנו-18, מרווחת, חסכונית בדלק ובחוצאות אחזקה, ככל דגמי רנו. לרשותך דגמי נוסעים וסטיישן, 4 או 5 הילוכים ואוטומטית.

רנו-18 — הקניה המשתלמת ביותר לטווח ארוך בישראל.

RENAULT 18

בני משה קרסו

תל-אביב טל. 333241 חיפה טל. 510296 ירושלים טל. 226491

השבוע בפיס!

שני מיליון

בוא עוד היום אל הפינה שלך.

בא כל חזקן - סיכור לשני מיליון.

שני מיליון ל"י פרס ראשון

כשלוש מאות אלף זכיות העולות בגורל! כשנים עשר מיליון ל"י סך כל הזכיות! עשרים וחמש ל"י מינימום הזכיה בזוטא.